

FISKAVINNA

Uppsjóvar- kvoturnar størri enn nakrantíð

Føroyar eiga í ár stívliga 285.000 tons meira av svartkjafti, sild og makreli enn í fjør

Vilmund Jacobsen

Av uppsjóvarfiskasløgnum er bara semja millum strandalondini um makrelin. Býtið millum londini var klárt og undirskrivað longu hin 19. oktober í fjør.

Sambært býtinum millum londini er føroyski parturin av makrelinum í ár 128.655 tons, sum er sløk 16.000 tons meira enn í fjør.

Tað stóra lopið í uppsjóvarkvotunum er fyri norðhavssild og svartkjaft, sum semja ikki er um millum londini.

Um hálvan januar í ár ásetti landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum, Høgni Hoydal, einsæris tær føroysku kvoturnar av hesum fiskasløgum.

Úrslitið er, at føroysk skip í ár sleppa at fiska 476.901 tons av svartkjafti, sum er stívliga 200.000 tons meira enn í fjør. Kvotan av norðhavssild er 125.597 tons, sum er sløk 70.000 tons meira enn í fjør.

Hyggja vit eftir føroysku uppsjóvarkvotunum - svartkjafti, sild og makreli - tilsamans, er talan um stívliga 285.000 tons fleiri í ár enn í fjør.

Enn er ikki greitt júst, hvussu hesar kvotur verða lutaðar út, men í "Løgtingslóg um serstakar treytir fyri fiskiskapi eftir makreli, norðhavssild og svartkjafti og botnfiski í Barentshavinum í 2017", sum varð samtykt stutt fyri júl í fjør, er heimilað fiskimálaráðharranum at

selja veiðirættindi til alla økingina.

Tað merkir, at landsstýrismaðurin kann selja veiðirættin til alla økingina – tann partin, sum er størri enn kvotan í 2016 – á uppboðssølu, tá tann parturin fyrst er farin av, sum verður latin í umbýti við onnur lond.

Sum býtisfiskur

Í seinastu útgávu av Mið & Magn, sum Føroya Skipara- og Navigatørfelag og Maskinmeistarafelag geva út í felag, verður víst á, at landsstýrismaðurin eisini kann gera av at brúka ein fittan part av øktu uppsjóvarkvotunum til umbýti við onnur fiskasløg í fremmandum sjógvi.

– Um so verður, er spurningurin, hvussu kvoturnar, sum Føroyar tá fáa í býti, verða lutaðar út.

Mett verður ikki, at botnfiskakvotur í Barentshavinum, sum fingnar eru til vega gjøgnum vanligu millumlandasamráðingarnar við Noreg og Rusland, fara á uppboðssølu í ár.

– Lógin heimilar fiskimálaráðharranum at selja tað, sum fer upp um 27.000 tons av hesum kvotum á uppboðssølu, tó í mesta lagi 10 prosent. Men, samlaða kvotan í Barentshavinum í ár er bara 28.000 tons, tá smáar kvotur av upsa, flatfiski og øðrum fiskasløgum eisini eru taldar við, veit blaðið - Mið & Magn - at siga í síni seinastu útgávu.

SURIMIVIRKIÐ NAKAÐ SEINKAÐ

Í lötuni fáa føroysku svartkjaftaskipini nógvan svartkjaft vestan fyri Írland, men enn eru maskinurnar á surimivirkinum á Tvøroyri ikki farnar at mala

Vilmund Jacobsen

Upprunaliga var ætlanin, at surimivirkið, sum Varðin Pelagic byggir á Tvøroyri, skuldi royndarkoyrast í desember í fjør, og síðan var væntandi, at verulig framleiðsla kundi byrja á virkinum stutt eftir ársskiptið.

Tað hevur verið væl meira at gera á Varðanum Pelagic higartil í ár, enn roknað varð við, tá 2016 nærkaðist endanum.

Í byrjanini av árinum keypti virkið fleiri lastir av makreli, og seinnu tíðina hava eisini nøkur norsk skip verið á Tvøroyri við lodnu, sum skipini hava fiskað í íslenskum sjógvi.

Sum skilst á Varðanum Pelagic, hevur nógva arbeiðið, sum verið hevur higartil í ár, líka sum seinkað surimivirkinum nakað.

Men, tað er gongd í, og nú Varðin Pelagic hevur keypt seinastu lastirnar av makreli og lodnu í hesi vertiðini, verður ætlandi meira ferð sett á fyri at koma undir land við surimivirkinum.

Í lötuni fáa føroysku svartkjaftaskipini nógvan

svartkjaft vestan fyri Írland, men enn eru maskinurnar á surimivirkinum á Tvøroyri ikki farnar at mala, og tí verður tað ikki hesin svartkjafturin, sum verður virkaður til surimi.

Svartkjaftaskipini landa í Fuglafirði, har hesin fiskur kemur væl við í framleiðsluni á Havsbrún.

Stórt frambrot

Surimiverkætlanin á Tvøroyri verður – um alt gongur, sum ynskiligt er – eitt stórt frambrot innan virking av svartkjafti.

– Hetta er ein verkætlan, sum vit eru sera spent uppá – og sum vit trúgva uppá.

Tað sigur Bogi Jacobsen, stjóri í Varðanum Pelagic

– Okkara mál er at framleiða matvørur, og vit vilja gera okkara til at virðisøkja tað tilfeingi, sum vit hava í Føroyum. Vit vilja skapa virðisøking og vøkstur í samfelagnum – eisini burtur úr svartkjaftinum, sum fæst

stóran part av árinum og sum er eitt týðningarmikið tilfeingi.

Bogi Jacobsen sigur, at svartkjaftur er væl egnaður til surimi, og tað eru fleiri skip og virkir runt um í heimi, sum hava framleitt surimi í mong ár við góðum úrsliti.

– Eisini í Føroyum eru fleiri royndir gjørdar við surimi, bæði á landi og

umborð á skipi. Tøknin á virkinum á Tvøroyri verður av nýggjasta slag. Marknaðurin fyri surimi er stórur, og okkara avbjóðing verður at finna og selja okkara framleiðslu, sigur stjórin.

Íløgna í nýggja surimivirkið á Tvøroyri fer at liggja um einar 60-70 milljónir krónur.

vilmund@socialurin.fo

